

به نام خدا

معرفی

ایران کشوری ست که از دیرباز به علت حریم و موقعیت خاص جغرافیایی اش مورد تعرض حاکمان و دولت های مختلفی قرار گرفته و این خاک ارزشمند تا امروز جنگ ها و ناملایمتی های زیادی به خود دیده است. بقایای متعددی در جای جای کشورمان از آن روزهای تلخ مبارزه بر جای مانده که امروز جزئی جدانشدنی از میراث و هویت ما ایرانیان هستند. یکی از آثار تاریخی و باستانی که گواهی ست بر مبارزات و جنگ های ایران باستان، در ارتفاعات کوه صفا در شهر اصفهان است. برای دانستن بیشتر از "قلعه ی شاه دژ" در ادامه با ما باشید.

قلعه ی شاه دژ کجاست

قسمتی از رشته کوه های زاگرس که به جنوب غربی اصفهان کشیده شده "صفا" نام گرفته و حدود ۲۲۵۰ متر ارتفاع دارد. جایی در نزدیکی قله ی این کوه، قلعه ای به نام قلعه ی شاه دژ یا شاه دژ واقع شده است که از جاذبه های تاریخی شهر اصفهان به حساب می آید.

تاریخچه قلعه شاه دژ

در روزگاران دور برای دفاع از حریم سرزمین ها، قلعه هایی در ارتفاعات ساخته می شد تا دسترسی دشمن به سربازان و مهمات و اسلحه های جنگی سخت تر شود و با ایجاد برج هایی در اطراف قلعه و در ارتفاعات، امکان دیده بانی و حراست را فراهم می کردند. شاه دژ یا نام قدیمی تر آن شاه دژ یا قلعه دیو نیز از همین قلعه های نظامی ست که محققان با توجه به سبک ساخت و بررسی شواهد بدست آمده در تحقیقات بر این باورند که مربوط به دوره ی ساسانی است. البته در کتاب ها و منابع خطی موجود از دوره ی سلجوقیان از این قلعه صحبت به میان آمده اما باستان شناسان بنای اولیه ی این مکان را متعلق به دوره ی ساسانی می دانند.

معماری قلعه از دیوارهای سنگی متعدد که دور تا دور ارگ اصلی قلعه به شکل لایه لایه کشیده شده اند تا به بهترین نحو از بخش درونی آن محافظت کنند تشکیل می شود که در مرکز به سازه ی اصلی با نمای سنگ های تراش خورده می رسد. در اطراف پرتگاه هایی مشاهده می شود که به منظور صعب العبوری و امنیت بیشتر در نظر گرفته می شدند. برای انتقال آب به این قلعه ی نظامی از لوله های سفالی در زیر زمین استفاده می شده که بقایای آن هنوز هم باقی ست.

همچنین بندها و حوضچه هایی برای جمع آوری آب دیده می شود. برج های دیده بانی و سربازخانه و آب انبار از معدود قسمت های سالم مانده در این محل است. باستان شناسان طی کاوش های خود در اطراف این مکان ظروف سفالی لعاب دار و بدون لعاب برای مصارف مختلف به همراه خمره های بزرگ پیدا کرده اند. کوه صفا از جمله کوه هایی ست که از سنگ ها و صخره های یک پارچه و بسیار سرسخت و مقاوم تشکیل شده و بالا رفتن از ارتفاعات آن و رسیدن به نزدیکی قله کاری دشوار است. بنابراین کاربری نظامی این قلعه در زمان خود قطعاً حائز اهمیت زیاد بوده است.

بهترین زمان بازدید

اگر برای رسیدن به قلعه ی شاه دژ از تله کابین صفا استفاده می کنید با پیاده شدن در ایستگاه آخر می توانید از قلعه بازدید کنید، اما مسیر رسیدن به قلعه با پیاده روی و کوهنوردی بسیار پیچ در پیچ و صعب العبور است. ابتدا باید تا رسیدن به چشمه های گل زرد و چشمه خاچیک که در ارتفاع ۱۹۰۰ متری از مسیری صخره ای صعود کنید و از آن جا با دور زدن کوه صفا به قلعه برسید. اگر تصمیم به این کار گرفتید بهت است فصل بهار را انتخاب کنید تا مسیر برای شما کمتر طاقت فرسا باشد.